

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobce: **M. H.**, zastoupen advokátkou Mgr. Evou Hlaváčovou, Horní 6, Havlíčkův Brod, proti žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**, Žižkova 1882/57, Jihlava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 4. 2025, čj. KUJI 36977/2025, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 15. 7. 2025, čj. 30 A 37/2025-18, ve znění unesení téhož soudu ze dne 30. 7. 2025, čj. 30 A 37/2025-21,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

1. Vymezení věci

[1] Městský úřad Havlíčkův Brod rozhodl o umístění záměru „*Základnová stanice telekomunikační sítě Vantage Towers s.r.o. 22255_HBMIR_Mírovka, Havlíčkův Brod, Mírovka, Na velkém kusu*“. Žalobce se proti rozhodnutí odvolal a žalovaný rozhodnutí městského úřadu změnil. Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu, kterou krajský soud shora označeným usnesením odmítl, neboť podle něj byla podána opožděně.

2. Kasační stížnost, vyjádření žalovaného

[2] Žalobce (stěžovatel) napadl usnesení krajského soudu kasační stížností. Uvedl, že rozhodnutí žalovaného mu bylo oznámeno 17. 4. 2025. Žaloba byla podána včas dne 16. 6. 2025, tj. v zákonné lhůtě v souladu s § 72 odst. 1 s. ř. s. S problematikou nové, kratší lhůty podle § 306 odst. 1 zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, se nelze vypořádat pouhým

odkazem na zásadu *vigilantibus iura scripta sunt*, jak činí NSS v rozsudku ze dne 17. 7. 2025, čj. 21 As 34/2025-24. Nová právní úprava je totiž nekoncepční, nepřehledná a narušuje požadavek předvídatelnosti. O tom svědčí řada podaných kasačních stížností ohledně téže otázky. Soudní řízení sice není pokračováním řízení správního, ale pro právního laika je obtížné novou úpravu uchopit (neboť fakticky stěžovatel musel celou dobu postupovat podle starého stavebního zákona, ale čistě pro účely soudního řízení „přestoupit“ do režimu současného stavebního zákona). Zatímco pro zaměstnance stavebních úřadů je vydávána řada příruček, adresátu právní úpravy je dáváno za vinu, že se s ní náležitě neseznámil. Odmítnutím žaloby bylo odepřeno ústavně zaručené právo domáhat se soudního přezkumu zákonnosti rozhodnutí orgánu veřejné správy. Stěžovatel navrhl, aby NSS zrušil usnesení krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

3. Právní hodnocení

[3] Kasační stížnost není důvodná.

[4] V dané věci stěžovatel nezpochybňuje, že rozhodnutí žalovaného mu bylo doručeno dne 17. 4. 2025 a žaloba byla podána dne 16. 6. 2025. Stěžovatel se však domnívá, že by se měla uplatnit dvouměsíční lhůta pro podání žaloby podle § 72 odst. 1 s. ř. s., nikoliv jednoměsíční lhůta podle § 306 současného stavebního zákona.

[5] Podle § 72 odst. 1 s. ř. s. lze žalobu podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou (zvýraznil NSS). Podle § 306 odst. 1 stavebního zákona žalobu proti rozhodnutí stavebního úřadu, s výjimkou rozhodnutí o přestupku, lze podat do 1 měsíce poté, kdy bylo rozhodnutí žalobci oznámeno.

[6] NSS opakovaně vysvětlil, že § 306 odst. 1 stavebního zákona se jednoznačně uplatní v situacích, kdy bylo rozhodnutí správního orgánu vydáno a doručeno po nabytí jeho účinnosti, tedy počínaje dnem 1. 7. 2024 (srov. např. rozsudky NSS ze dne 22. 1. 2025, čj. 10 As 241/2024-42, ze dne 15. 5. 2025, čj. 1 As 260/2024-57, ze dne 13. 5. 2025, čj. 5 As 289/2024-44, popř. čj. 21 As 34/2025-24). Popsaný výklad byl shledán ústavně konformním v nálezu Ústavního soudu ze dne 26. 3. 2025, sp. zn. I. ÚS 3241/24. Současný stavební zákon byl ve Sbírce zákonů publikován již dne 29. 7. 2021, včetně zvláštního pravidla jednoměsíční lhůty k podání správní žaloby. Účinnost relevantních ustanovení byla následně odložena až na 1. 7. 2024 zákonem č. 152/2023 Sb. (část I, bod 419), který nabyl účinnosti 1. 7. 2023. Přinejmenším od posledně uvedeného data si měl být stěžovatel vědom, co bude obsahem nové právní úpravy (včetně změny žalobní lhůty) a od jakého okamžiku bude účinná. Případná nevědomost ohledně aktuální účinné úpravy jde k tíži stěžovateli (srov. bod 22 rozsudku NSS čj. 5 As 289/2024-44).

[7] NSS se ztotožňuje s názorem jednadvacátého senátu vysloveným v bodě 21 rozsudku čj. 21 As 34/2025-24. Jednadvacátý senát pouze neodkázal na zásadu *vigilantibus iura scripta sunt* (jak v kasační stížnosti uvedl stěžovatel); leč na podkladě judikatury NSS a ÚS vysvětlil, že nová právní úprava zkracující lhůtu pro podání žaloby platí bez ohledu na to, zda je žalobce osobou, která se zabývá stavebním právem. Roli nehraje ani to, zda je žalobce při podání žaloby zastoupen.

pokračování

[8] Na uvedených závěrech nemůže nic změnit ani polemika stěžovatele ohledně nekonceptčnosti a nepředvídatelnosti právní úpravy. Jak sám stěžovatel uvedl v kasační stížnosti, právní ochrana poskytovaná správními soudy je ochranou originální a není pokračováním správního řízení (srov. bod 17 rozsudku NSS ze dne 23. 5. 2025, čj. 5 As 31/2025-26). V bodech 19-21 rozsudku čj. 21 As 34/2025-24 jednadvacátý senát NSS vysvětlil koncepci přechodných ustanovení stavebního zákona. Desátý senát s tímto posouzením souhlasí. Stěžovatel staví svůj opačný názor *de facto* pouze na tom, že zákonodárce zkrátil délku lhůty pro podání žaloby, stěžovatel o tom nevěděl a ani to nepředpokládal. Takto ovšem ke změnám právní úpravy a jejich důsledkům přistupovat nelze.

[9] Soudní řád správní (již ve svém původním znění účinném od 1. 1. 2003) v § 72 odst. 1 *in fine* výslovně předpokládá, že zvláštní předpisy mohou stanovit jinou lhůtu pro podání žaloby. Takovou speciální lhůtu zákonodárce vymezil v § 306 odst. 1 současného stavebního zákona pro zcela konkrétní okruh správních rozhodnutí. Z důvodové zprávy k návrhu tohoto ustanovení plyne, že důvodem pro zkrácení lhůty je „výrazné zkrácení okamžiku, kdy budou mít osoby, jimž z rozhodnutí náleží práva nebo jsou uloženy povinnosti, jistotu ohledně právního stavu nastoleného rozhodnutím. Dojde tak k časnějšímu zjištění účastníků původního řízení, že v jejich věci byla podána žaloba“. Na seznámení se s novou právní úpravou měl stěžovatel více než jeden rok a devět měsíců (rozhodnutí žalovaného bylo stěžovateli doručeno 17. 4. 2025, zatímco nejpozději od 1. 7. 2023 bylo zřejmé, jak – a také proč – zákonodárce „nastavil“ kratší délku lhůt pro podání žaloby). Popsané skutečnosti svědčí o jasné koncepci a předvídatelnosti právní úpravy.

[10] Ani skutečnost, že pro úředníky jsou vydávány případné příručky k současnému stavebnímu zákonu, nemůže vést ke stanovení lhůty k podání žaloby podle § 72 odst. 1 s. ř. s. Jinými slovy, nelze přijmout názor stěžovatele, že by vůči němu neměl být aplikován platný a účinný § 306 odst. 1 stavebního zákona, byla-li k němu vydána příručka, resp. metodický pokyn. Ten je toliko pomůckou zajišťující jednotnost a správnost úředních postupů (a jeho právní síla je nepochybně nižší než zákonného ustanovení). Závaznost účinné právní úpravy pro adresáty a vydávání metodických pokynů spolu jednoduše nesouvisí takovým způsobem, jak předestřel stěžovatel. Argument stěžovatele je podle NSS neopodstatněný.

[11] Krajský soud tedy postupoval správně, jestliže žalobu stěžovatele pro opožděnost odmítl, neboť lhůta pro její podání skončila dne 19. 5. 2025.

4. Závěr a náklady řízení

[12] Ze všech uvedených důvodů dospěl NSS k závěru, že kasační stížnost stěžovatele není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[13] Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovanému nevznikly v tomto řízení náklady nad rámec jeho běžné činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **není** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 26. září 2025

Ondřej Mrákota
předseda senátu